

Handläggare
Kristofer Wallin
Telefon: 08-508 33 621**Till**
Utbildningsnämnden
2013-08-22

Föreläggande förenat med vite gällande Förskolan Olympen AB, Förskolan Olympen Långbro Park

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Förelägganden med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen

Föreläggande förenat med vite

1. Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen Förskolan Olympen AB (org.nr. 556418-7309) att vid vite av 300 000 kronor senast den 31 december avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1 – 6 nedan.
 - 1.1. Huvudmannen ska med stabilitet och varaktighet se till att barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 3 § skollagen).
 - 1.2. Huvudmannen ska uppfylla skollagens krav gällande förskolechef. (2 kap. 9-11 §§ skollagen). Huvudmannen ska se till att
 - a. en förskolechef finns för förskolan som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt (2 kap. 11 § skollagen),
 - b. förskolechefen har ett sådant mandat och ansvar som ska tillfalla en förskolechef (2 kap. 10 § skollagen),

- c. förskolechefen har förutsättningar att leda och samordna utbildningen och kan verka för att utbildningen utvecklas (2 kap. 9 § skollagen).
- d. det finns en tydlig dokumentation för vad som gäller för ställföreträdande förskolechef och vad som ingår i uppdraget som avdelningsansvariga om sådana utses (2 kap. 10 § skollagen).

1.3. Huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek så att skollagens mål kan uppfyllas (3 kap. 3 §, 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

1.4. Huvudmannen och förskolans förskolechef ska se till att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ges det stöd som deras speciella behov kräver (8 kap. 9 § skollagen).

1.5. Huvudmannen ska i de fall tilläggsbelopp enligt 8 kap. 23 § skollagen medges använda detta för avsett ändamål (8 kap. 23 § skollagen).

1.6. Huvudmannen ska följa bestämmelserna om registerkontroll av personal (2 kap. 31 – 33 §§ skollagen och Stockholms stads riktlinjer för fristående förskolor, avsnitt 3.4).

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite. Detta kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad blankett.

Övrigt föreläggande

- 2. För nedanstående brist som gäller förskolans höga personalomsättning kommer nämnden att bedöma om huvudmannen följt nämndens beslut genom kontinuerliga kontroller hösten 2013 och våren 2014. Slutlig kontroll och bedömning i denna fråga kommer att göras efter den 1 oktober 2014.

2.1 Huvudmannen ska vidta konkreta åtgärder som minskar förskolans personalomsättning, i syfte att förskolan

kontinuerligt ska ge barn den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål och erbjudas en trygg omsorg i en god miljö (3 kap. 3 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen). Förskolans personalomsättning får under perioden 1 oktober 2013 till den sista september 2014 inte överstiga 35 %.

Anmärkningar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen

3. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning på grund av att förskolan inte i tillräcklig utsträckning uppfyller kraven i skollagen och förskolans läroplan när det gäller systematiskt kvalitetsarbete.
 - a) Huvudmannen ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).
 - b) Huvudmannen ska se till att det på förskolan genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med 4 kapitlet skollagen.
 - c) Bristerna i förskolans systematiska kvalitetsarbete ska vara helt avhjälpda den 30 augusti 2014.
4. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning på grund av att förskolans miljö inte lever upp till kraven i förskolans läroplan. Förskolans pedagogiska miljö kommer att inspekteras under våren 2014.
5. Samtliga ovanstående beslut gäller omedelbart.

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Johanna Engman
Biträdande utbildningsdirektör
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattade den 30 mars 2012 ett tillsynsbeslut där huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola. Detta beslut har följts upp under våren 2013. Förvaltningens uppföljning visar att huvudmannen fortfarande bedriver sin förskola med allvarliga brister.

Förvaltningen har samtidigt genomfört en utredning av hur huvudmannen använt det tilläggsbelopp som huvudmannen medgivit med hänsyn till tre enskilda barn (ärendet, dnr 12-516/1961, detta ärende är sekretessbelagt). Utredningen av detta ärende visar att huvudmannen inte gett det stöd dessa barn behöver och att utbetalt tilläggsbelopp inte har använts till det som tilläggsbeloppet var avsett för. Utbetalt tilläggsbeloppet kommer att återkrävas i särskild ordning.

Förvaltningen har även genomfört tre utredningar med anledning av anmälningar som lämnats till förvaltningen; dnr 12-453/6466, 12-453/7099 och 12-453/9457 gällande huvudmannens förskola. Även dessa utredningar visar att huvudmannen inte bedriver sin förskola i enlighet med skollagens kvalitetskrav.

Ärendet med dnr 12-453/9457 förstärker allvaret i vad som framkommit i förvaltningens övriga tillsynsutredningar. Ärendet visar på hur huvudmannens bristande ansvarstagande för sin förskola drabbat enskilda barn.

Detta förslag till beslut grundas på resultaten av de tillsynsutredningar som genomförts i dnr 11-453/8704, 12-516/1961, 12-453/6466, 12-453/7099 och 12-453/9457. Utredningarna redovisas i detta beslut.

Beslutet grundas även på att huvudmannen redan den 7 juli 2009 förelagts att avhjälpa förskolans brister (dnr 09-453/2521) och att huvudmannen trots detta beslut inte avhjälpt förskolans brister med varaktighet. Utöver detta förstärks allvaret i nämndens beslut av att huvudmannens samtliga förskolor fortfarande bedrivs med brister trots tidigare påpekanden och de tillsynsbeslut som riktats till huvudmannen.

Förvaltningens sammanfattande bedömning blir därför att beslutet bör förenas med vite.

Utbildningsförvaltningen gör i detta ärende en helhetsbedömning av huvudmannens förskolas brister. Förvaltningen föreslår därför att nämnden fattar ett samlat beslut som även inkluderar beslut om föreläggande som inte är förenat med vite samt beslut om anmärkning, trots att dessa beslut kan fattas på delegation av tjänsteman.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på tillhandahållaravdelningen på utbildningsförvaltningen.

Bakgrund

Huvudmannens godkännanden

Förskolan Olympen AB, org.nr. 556418-7309, har sedan den 1 augusti 2008 godkännande att bedriva förskolan Långbro Park enligt skollagen med 139 platser på adress Stora Mans väg 11 B, Fruängen.

Huvudmannen har även godkännanden att bedriva följande förskolor:

Förskolan Olympen Telefonplan på Tellusborgsvägen 96, Hägersten med 120 platser. Godkännandet gäller från den 15 augusti 2010 (dnr 10-453/1874).

Förskolan Olympen Svea Torn på Jungfrugatan 51-53, Östermalm med 74 platser. Godkännandet gäller från februari 2006 (reviderat godkännande den 1 januari 2011, dnr 10-453/1876).

Förskolan Olympen Ruddammen på Stickelbärsvägen 3B, Östermalm sedan 1994. Nuvarande godkännande medger 72 platser (dnr 05-453/153).

Förskolan Olympen Älvsjö Gård på Älvsjö Gårds väg 3-9 med 60 platser. Godkännandet gäller från den 1 mars 2011.

Aktuella tillsynsbeslut i huvudmannens övriga förskolor

Huvudmannens samtliga förskolor är föremål för tillsynsbeslut enligt 26 kapitlet skollagen med anledning av brister som uppmärksammats. Förvaltningen genomför för närvarande en uppföljning av de tillsynsbeslut som tidigare fattats.

Uppföljande tillsynsbeslut för varje enskild förskola kommer att fattas under augusti 2013 (Förskolan Olympen Telefonplan dnr 11-453/9312, Förskolan Olympen Ruddammen dnr 11-453/8939, Förskolan Olympen Älvsjö Gård dnr 12-453/5129 och förskolan Olympen Svea Torn dnr 13-453/1823).

Generellt gäller att ett tillsynsbeslut som nämnden fattar gäller enskilda förskolor/adresser och de förhållanden som uppmärksammas där.

Nämndens tillsynsbeslut är dock ställt till huvudmannen och ska därför uppfattas som ett direktiv för hur huvudmannen ska bedriva den utbildning huvudmannen ansvarar för inom nämndens tillsynsområde. Nämnden förutsätter därför att när ett tillsynsbeslut lämnas till en huvudman ska huvudmannen säkerställa att inte samma, eller likvärdiga, brister som påtalats i ett tillsynsbeslut finns i huvudmannens övriga förskolor som ligger inom utbildningsnämndens tillsynsområde.

Ett beslut om föreläggande enligt 26 kapitlet skollagen ska också ytterst ses som ett ifrågasättande av en huvudmans förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. En huvudman ska därför alltid noggrant pröva om nämndens beslut kan få allmängiltiga konsekvenser för huvudmannens sätt att driva sin utbildning.

Nämnden har uppmärksammat att flera likvärdiga brister finns i huvudmannens förskolor. En mycket allvarlig brist i flera av huvudmannens förskolor är en omfattande personalomsättning som i ett fall kan betecknas som kontinuerlig. Nämnden har också i några förskolor uppmärksammat allvarliga brister gällande låg andel förskollärare, brister i arbetet med barn i behov av särskilt stöd, stora barngrupper i vissa åldersgrupper och att det i dessa grupper är ett högt antal barn per anställd.

Förskolan Olympen Långbro Park har varit föremål för följande tillsynsutredningar:

1. Anmälningar från föräldrar (09-453/447)

I tillsynsutredningen lämnade förvaltningen följande fem påpekanden på grund av vad som framkommit.

- Enligt stadens riktlinjer ska en anordnare i redovisningar till förvaltningen enbart använda begreppet pedagog i de fall den anställda har pedagogisk högskoleutbildning.

- Förvaltningen förutsatte att förbättrad information till föräldrar ingick i huvudmannens ambition att förbättra förskolans verksamhet.
- Huvudmannen uppmanades att prioritera högskoleutbildad personal vid nyrekrytering. Förskolan hade vid mättillfället 26 % förskollärare.
- Huvudmannen uppmanades att minska antalet barn per anställd när det gäller mellangruppen (3-4 år) och för de äldre barnen.
- Vid sjukfrånvaro omfördelade ansvarig i första hand personalen mellan avdelningarna. Först när det blev för många barn per vuxen tog man in vikarier. Huvudmannen uppmanades att omgående ändra sin redovisade policy för vikarieanskaffning.

2. Föreläggande den 7 juli 2009.

Med hänvisning till resultatet av uppföljande tillsynsinspektioner genomförda den 26 maj och 12 juni 2009 beslutade förvaltningen den 7 juli 2009 att förelägga huvudmannen att avhjälpa verksamhetens missförhållanden (dnr 09-453/2521).

Huvudmannen förelades att

- tillse att varje avdelning ska ha arbetsplaner som uppfyller skollagens kvalitetskrav,
- tillse att den pedagogiska miljön för hela förskolan uppfyllde skollagens kvalitetskrav,
- skicka in skalenliga ritningar som visade vilka lokaler som utnyttjades för förskola och vad de enskilda rummen används till,
- följa lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg,
- följa gällande styrdokument och tillse att all personal har kännedom om och följer dessa styrdokument,
- omgående genomföra en barnskydds rond och att skicka dokumentationen från denna till förvaltningen,
- sätta in åtgärder som förebygger fortsatt personalomsättning och
- inkomma med en tydlig redovisning för hur extra verksamhetsstöd¹ har använts. Redovisning för verksamhetsstöd skulle lämnas i separat dokument med hänsyn till sekretess.

Förvaltningen konstaterade att huvudmannen allvarligt brast i ansvarstagande gällande förskolan. Bland annat hade förskolans chef under det första verksamhetsåret inte

¹ Begreppet verksamhetsstöd är synonymt med skollagens tilläggsbelopp (8 kap. 23 § skollagen).

möjlighet att ägna sig åt förskolan i tillräcklig omfattning på grund av sitt ansvar för huvudmannens grundskola vid samma adress.

Andelen förskollärare (motsvarande) i förskolan var vid detta mättillfälle 12,6 % i jämförelse med stadens genomsnitt på 46 %. Detta ansåg förvaltningen vara en anmärkningsvärd låg andel. Ansvarig uppmanades därför att omgående öka antalet förskollärare (motsvarande) i verksamheten.

3. Kompletterande föreläggande 7 december 2009.

Föreläggandet som beslutades juli 2009 följdes upp under hösten 2009. Vissa brister i förskolan hade vid uppföljningen avhjälppts men vissa brister kvarstod. Utöver detta uppmärksammade förvaltningen vissa nya brister varför ett nytt tillsynsbeslut fattades den 7 december 2009 (samma diarie-nummer som tidigare beslut). Huvudmannen förelades att

- i fortsättningen lämna begärd information inom den tidsram förvaltningen anger,
- ge barn, som av särskilda skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling, den omsorg som deras speciella behov kräver och till förvaltningen redovisa hur detta ska garanteras och
- höja andelen förskollärare för att höja kompetensnivån i förskolan och att samtidigt minska antalet barn per personal för att öka möjligheten till att möta varje enskilt barns behov av god pedagogisk omsorg och minimera riskerna gällande barnens säkerhet.

Utöver ovanstående förelägganden påpekade nämnden att huvudmannen inte vidtagit tillräckligt kraftfulla åtgärder för att avhjälpa förskolans missförhållanden.

Tillsynsutredningen granskade även huvudmannens arbete med barn i behov av särskilt stöd. För ett barn i förskolan hade extra verksamhetsstöd utbetalats. Förvaltningens utredning visade att huvudmannen använt bidraget till ändamål som redan finansierats av det generella bidrag som utbetalats till huvudmannen och att huvudmannen inte satt in tillräckliga åtgärder som stöd för det enskilda barnet varför bidraget återtogs i särskild ordning. (Återkrav den 7 december 2009. Återkravet är sekretessbelagt).

Huvudmannen överklagade nämndens beslut men återtog den 18 februari 2010 sitt överklagande.

Vid avskrivning av ärendet den 1 juli 2010 konstaterades att inga brister kunde påvisas i förskolan som kunde ligga till grund för ett fortsatt tillsynsbeslut. Samtidigt hade förskolan en fortsatt hög personalomsättning och andelen barn per anställd var fortfarande hög. Förvaltningen uppmanade därför huvudmannen att åtgärda detta.

Vid ett möte på förvaltningen den 2 juli 2010 framförde ansvariga för huvudmannen att huvudmannens verksamheter skulle bedrivas i enlighet med skollagens kvalitetskrav och att de brister som tidigare uppmärksammades i förskolan Långbro Park inte skulle upprepas.

4. Anmälningens ärenden 2010/11.

Nya anmälningar lämnades in till förvaltningen under perioden november 2010 till september 2011 (dnr 10-453/7674, 10-453/7675 och 11-453/789).

I ett informationsbrev till huvudmannen den 10 november 2010 pekade förvaltningen på den då genomförda brukarundersökningen som visade att föräldrar var mindre nöjda med förskolan vilket förvaltningen ansåg förstärkte allvaret i de inlämnade anmälningarna.

5. Tillsynsinspektion den 4 oktober 2011.

Förvaltningens genomförde en tillsynsinspektion av förskolan den 4 oktober 2011. Tillsynsinspektionen visade att förskolan bedrevs med så omfattande brister att huvudmannen förelades i fem beslutspunkter att åtgärda förskolans brister (beslut den 30 mars 2012, dnr 11-453/8704). Utöver detta tilldelades huvudmannen i beslutet en anmärkning på grund av brister i sitt systematiska kvalitetsarbete.

Beslutet redovisas nedan under rubriken ”Uppföljande tillsynsinspektion den 6 mars 2013”.

6. Anmälningens ärenden 2012.

Ytterligare anmälningar lämnades av föräldrar gällande förskolans verksamhet under sommaren och hösten 2012. Huvudmannen har lämnat sina synpunkter gällande dessa ärenden den 16 oktober 2012. Utredningsresultaten av dessa anmälningar lämnas nedan i denna utredning under rubriken

”Utredningar av anmälningsärenden”. Allt utredningsmaterial utöver detta behandlas under sekretess.

- a) I ärendet med dnr 12-453/6466 konstaterade förvaltningen att huvudmannen på ett anmärkningsvärt sätt hanterat en situation på förskolan vilket drabbat ett enskilt barn negativt.
- b) Ärendet med dnr 12-453/7099 består av tre delfrågor varav bedömningen av den första delfrågan ingår i detta ärende. De två övriga delfrågorna saknar betydelse varför de inte redovisas.

Förvaltningen kan, med hänvisning till anmälan och huvudmannens svar, konstatera att förskolan visat olämplig film för förskolebarn. Filmen som visades för förskolebarnen var inte avsedd för denna åldersgrupp och enskilda barn hade vid visningen blivit rädda.

- c) Ärendet med dnr 12-453/9457 behandlas under sekretess eftersom det handlar om enskilda barn. Förvaltningen kan, med hänvisning till anmälan och huvudmannens svar, konstatera att barn lämnats utan tillräcklig tillsyn vilket drabbat enskilda barn.

Bedömningar och beslut i denna utredning kommer att redovisas separat under sekretess.

I detta ärende ställdes också frågor om hur huvudmannen disponerade förskolans lokaler i förhållande till det godkännande som lämnats den 29 november 2010 (dnr 10-453/1875) och om andra lokaler användes för förskolan utöver de som ingick i godkännandet. Denna särskilda fråga har huvudmannen inte besvarat.

7. Uppföljande tillsynsinspektion den 6 mars 2013.

Förvaltningen genomförde den 6 mars 2013 en uppföljande tillsynsinspektion av förskolan. Tillsynsinspektionen begränsades till att granska de brister som angavs vid tillsynsbeslutet den 30 mars 2012. Tillsynsinspektionen visade att förskolan fortfarande bedrevs med ett flertal allvarliga brister (bilaga 1).

8. Tillsynsutredning av beviljat tilläggsbelopp.

Den 17 april 2013 inledde förvaltningen en utredning av hur huvudmannen använt det extra verksamhetsbidrag (tilläggsbelopp) som utbetalts med hänsyn till vissa barn i behov av särskilt stöd och som är inskrivna i förskolan (dnr 12-516/1961).

Utredningen redovisas i särskild ordning och behandlas under sekretess. Redovisningen visar att utbetalt tilläggsbelopp inte använts till det som tilläggsbeloppet varit avsett för.

Förvaltningen kommer att återkräva det utbetalade tilläggsbeloppet i särskild ordning.

Uppföljande tillsynsinspektion den 6 mars 2013

Tillsynsinspektionen den 6 mars 2013 redovisas i bilaga 1 och är en uppföljning av det tillsynsbeslut som fattades den 30 mars 2012. En rapport beträffande de förhållanden som gällde vid tillsynsinspektionen kommunicerades huvudmannen den 23 april 2013 och huvudmannens yttrande över denna lämnades till förvaltningen den 24 maj 2013.

Nedan redovisas i korthet nämndens beslut den 30 mars 2012 och tillsynsinspektionens bedömning av huvudmannens åtgärder och av om förskolans brister avhjälpes. Under rubriken

"Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning" ingår en kort redovisning och bedömning av huvudmannens yttrande.

Beslut den 30 mars 2012 (Föreläggande)

1. Huvudmannen föreläggs att med stabilitet och varaktighet se till att barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 3 § skollagen).
2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att höja andelen examinerade förskollärare för att säkerställa att verksamheten kan följa de krav som anges i skollag och förskolans läroplan.
3. Huvudmannen föreläggs att vidta konkreta åtgärder för att minska förskolans personalomsättning.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

På grund av låg och instabil andel förskollärare i förskolan förelades huvudmannen den 7 december 2009 att höja andelen förskollärare i förskolan. Vid tillsynsinspektionen den 4 oktober 2011 var andelen förskollärare 13 procent. Utifrån uppgifter på

till förvaltningen inkommen *Egenkontroll* gällande förskolans förhållanden 1 oktober 2012 var andelen förskollärare 12 procent.

I enlighet med huvudmannens yttrande och inlämnade underlag finns under våren 2013 29 % förskollärare i förskolan vilket är en tydlig förbättring.

Förvaltningen har uppmärksammat att registerkontrollen av en nyanställd inte har gjorts i enlighet med gällande bestämmelser.

Huvudmannen har i övrigt inte lämnat en redovisning för bedömning och beslut enligt 2 kap. 18 och 19 §§ skollagen d.v.s. om huvudmannen beslutat att använda någon annan person inom förskolans personal för att bedriva undervisning.

I sitt yttrande lämnar huvudmannen en redovisning för förskolans personalorganisation i en tabell. Enligt denna har förskolans personalorganisation utökats med 1,2 anställningar efter förvaltningen tillsynsinspektion.

I beslutet den 30 mars 2012 angavs i det första föreläggandet att huvudmannen med stabilitet och varaktighet skulle se till att barn gavs den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 3 § skollagen).

I detta krav ingår skollagens övriga krav som exempelvis att barn ska erbjudas en trygg omsorg i en god miljö (8 kap. 2 och 8 §§ skollagen), att barn, som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling, ska ges det stöd som deras speciella behov kräver (8 kap. 9 § skollagen) och att förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål (8 kap. 10 § skollagen).

För att nå stabilitet och varaktighet i att uppfylla skollagens krav måste även frågan om en barngrupp i en förskola har lämplig sammansättning och storlek prövas.

I förskolan Långbro Park var det totala antalet barn per årsarbetare 6,7 vid förvaltningens inspektion den 6 mars 2013. I vissa barngrupper, exempelvis avdelningen Helios, Hero och Nyx var antalet barn per anställd högt (9, 6,9 och 7,1 barn per anställd).

Den 25 maj redovisas en utökad bemanning som innebär att personalen i genomsnitt har 6,2 barn per anställd vilket förvaltningen fortfarande anser vara ett för högt antal barn per anställd. Dock har huvudmannen inte förändrat bemanningen på avdelningarna Helios, Hero och Nyx. Detta trots att det på en av avdelningarna finns barn som behöver särskild omtanke och stöd.

Förskolans låga bemanning (det höga antalet barn per anställd) innebär att personalen inte har tillräckliga förutsättningar att garantera barnens säkerhet, d.v.s. erbjuda barnen en trygg omsorg i en god miljö, och att ge dem den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling (3 kap. 3 §, 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

Förvaltningen menar att en bemanning med fler än sex barn per anställd innebär att en verksamhet kan få svårigheter med att upprätthålla barnsäkerhet, god pedagogisk verksamhet och god omsorgsnivå för varje enskilt barn. En bemanning med fler än sju barn per anställd innebär en risk att verksamheten inte kan upprätthålla barnsäkerhet, god pedagogisk verksamhet och god omsorgsnivå för varje enskilt barn. Denna risk bedöms som en brist enligt 26 kapitlet skollagen om inte förskolans övriga förutsättningar (god ledning, hög andel förskollärare, god pedagogisk miljö och ett väl genomfört systematiskt kvalitetsarbete) visar att barn ändå ges den utbildning de har rätt till.

Förvaltningens tillsynsutredning visar att förskolan brister i sitt pedagogiska arbete med de barn som avses i 8 kap. 9 § skollagen. Som underlag för denna bedömning ligger, utöver den uppföljande tillsynsinspektionen, även tillsynsärendena med dnr 12-516/1961, 12-453/6466, 12-453/7099 och 12-453/9457 vilka redovisas nedan i detta beslut.

När det gäller förskolans personalomsättning är den fortfarande hög. Vid tillsynsinspektionen den 6 mars 2013 kan konstateras att 7 av 17 anställda nyrekryterats på 1,5 år. Förvaltningen vet inte om ytterligare personal under denna tid både anställts och hunnit avsluta sin anställning.

Som en delåtgärd för att minska förskolans personalomsättning har huvudmannen anställt en person centralt i företaget som ska ansvara för rekrytering av personal.

Förvaltningen bedömer att en sådan anställning som huvudmannen gjort är positiv men inte tillräcklig för att komma till rätta med förskolans långvariga och höga personalomsättning.

Förvaltningen menar att förskolans personalorganisation, med bland annat ett högt antal barn per anställd, motverkar möjligheten att minska förskolans personalomsättning.

Andelen förskollärare har under våren 2013 ökat i förskolan. Med hänvisning till att förskolan under lång tid haft en varierande och ofta för låg andel förskollärare, och att förskolan utöver detta haft en hög personalomsättning och ett högt antal barn per anställd, bedömer förvaltningen att den nuvarande förändringen inte kan anses som stabil. För kort tid har förflutit sedan förskolan hade en förskollärandel på ca 13 %. Att en förskollärare är provanställd till den 7 juli 2013 ökar osäkerheten.

De brister som angavs i beslutet den 30 mars 2012 och som huvudmannen inte med stabilitet har avhjälpt har funnits i förskolan vid tidigare tillfällen.

I förvaltningens tillsynsärende med diarienummer 09-453/447 uppmanades huvudmannen att prioritera behörig personal (i enlighet med dåvarande lagstiftning) och att minska antalet barn per anställd.

I tillsynsbeslutet den 7 juli 2009 med diarienummer 09-453/2521 förelades huvudmannen att följa skollagens bestämmelser gällande registerkontroll och sätta in åtgärder som förebygger fortsatt personalomsättning. I detta beslut lämnade nämnden ett påpekande att huvudmannen allvarligt brast i sitt ansvarstagande gällande förskolan.

Utöver de förelägganden som lämnades i beslutet pekade nämnden på det faktum att förskolans dåvarande förskolechef inte getts tillräcklig tid och möjlighet att ägna sig åt förskolan på grund av andra uppdrag. Med hänvisning till förskolans låga andel förskollärare uppmanades huvudmannen att omgående öka antalet förskollärare.

I nämndens uppföljning av ovan redovisade tillsynsbeslut (den 7 juli 2009) beslutade nämnden den 7 december 2009 att förelägga huvudmannen att höja andelen förskollärare i syfte att höja den samlade kompetensnivån i förskolan och att samtidigt minska antalet barn per personal för att öka möjligheten till att

möta varje enskilt barns behov av god pedagogisk omsorg och minimera riskerna gällande barnens säkerhet.

I beslutet påpekade nämnden att huvudmannen inte vidtagit tillräckligt kraftfulla åtgärder för att avhjälpa förskolans missförhållanden.

I den utredning som låg till grund för tillsynsbeslutet 2009 granskades även huvudmannens arbete för ett barn i behov av särskilt stöd. Nämnden konstaterade att huvudmannen inte satt in tillräckliga åtgärder trots barnets särskilda behov och att huvudmannen tilldelats extra verksamhetsstöd (tilläggsbelopp) för det enskilda barnet. Det extra verksamhetsstödet återkrävdes i särskild ordning.

Vid nämndens avskrivning av ovanstående tillsynsbeslut den 1 juli 2010 konstaterades att förskolan hade en fortsatt hög personalomsättning och att antalet barn per anställd fortfarande var högt. Nämndens bedömning var att förskolan inte hade sådana brister att ett fortsatt tillsynsbeslut var nödvändigt.

Huvudmannen intygade vid ett möte på förvaltningen den 2 juli 2010 att tidigare brister inte skulle upprepas i förskolan.

Vid förvaltningens tillsynsinspektion den 4 oktober 2011 uppmärksammades att samma typ av, alternativt likvärdiga, brister åter fanns i förskolans verksamhet och att huvudmannen inte tillsett att förskolan helt bedrivs i enlighet med de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Genomförd uppföljande tillsynsinspektion samt de nu genomförda tillsynsutredningarna av förskolans verksamhet visar sammantaget att huvudmannen inte avhjälpt förskolans brister trots tidigare påpekanden och tillsynsbeslut.

Förvaltningen lämnar en sammanfattande bedömning i avslutningen av detta ärende.

Beslut den 30 mars 2012 (Föreläggande)

4. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att se till att det finns en tydlig dokumentation för vad som gäller för ställföreträdande förskolechef och vad som ingår i uppdraget som avdelningsansvariga om sådana utses.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Förvaltningen konstaterar i sin rapport (bilaga 1) att förskolan sedan start 2009 haft fem olika förskolechefer. Nuvarande förskolechef innehar, utöver förskolechefsskapet för förskolan Långbro Park, även rektorsskapet för Långbro Parks grundskola och förskolechefsskapet för huvudmannens förskola på Telefonplan.

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 6 mars 2013 fanns ingen dokumenterad ansvarsfördelning från huvudmannens sida av hur mycket ledningstid respektive verksamhet tar i anspråk av förskolechefens tillika rektorns heltidstjänst. Förskolechefen själv var osäker på hur hon fördelar sin tid emellan verksamheterna, eftersom det var de olika verksamheternas behov som styrde. Förskolechefen har sitt kontor på Långbro Park och beskrev det som sin bas.

Vid tillfället för den uppföljande tillsynsinspektionen lämnade förskolechefen ett arbetsmaterial som påvisar ett pågående arbete med att ta fram en befattningsbeskrivning för de avdelningsansvariga på Långbro park. Ett arbete är alltså påbörjat men inte färdigställt och genomfört. Därmed är den påtalade bristen i föreläggande 4 inte avhjälpt.

Förvaltningen poängterade i sin inspektionsrapport huvudmannens ansvar i att skapa stabilitet, tydlighet och i övrigt ge rimliga förutsättningar för att förskolechefen ska kunna fullfölja sitt uppdrag enligt skollagen och förordningar.

Utbildningsförvaltningen bedömde att den arbetsorganisation som förskolechefen beskrev vid den uppföljande tillsynsinspektionen var oklar och otydlig både vad gäller hur chefsarbetet fördelats mellan de olika verksamheterna och hur ansvar och arbetsuppgifter delegerats.

Huvudmannen har enligt sitt yttrande den 24 maj 2013 diskuterat att omorganisera tjänsterna som förskolechef på alla förskolor med en förskolechef per förskola. Några åtgärder och klargöranden utöver detta görs inte i huvudmannens yttrande.

Som redovisats ovan lämnade nämnden ett påpekande i tillsynsbeslutet med diarienummer 09-453/2521 att huvudmannen allvarligt brast i sitt ansvarstagande gällande förskolan och att detta bland annat gällde brister gällande förutsättningarna för ledarskapet av förskolan.

Med anledning av att den dåvarande förskolechefen nästintill helt varit tvungen att prioritera rektorsskapet för huvudmannens grundskola ansåg nämnden att huvudmannen inte gett den dåvarande förskolechefen tillräcklig tid och möjlighet att ägna sig åt förskolan.

Det är därför mycket allvarligt att huvudmannen ånyo inte sett till att förskolans förskolechef medgetts tillräcklig tid för sitt uppdrag och att huvudmannen inte klargjort ansvarsuppdrag och hur arbetsuppdrag kan delegeras inom förskolan.

Förvaltningens utredning visar att huvudmannen inte följt nämndens förelägganden att med stabilitet och varaktighet se till att barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och att det i organisationen skulle finnas en tydlig dokumentation för vad som gäller för ställföreträdande förskolechef och vad som ingår i uppdraget som avdelningsansvariga om sådana utses.

Förvaltningen lämnar en sammanfattande bedömning i avslutningen av detta ärende.

Beslut den 30 mars 2012 (Föreläggande)

5. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att se till att förskolans miljö lever upp till kraven i förskolans läroplan.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Utbildningsförvaltningen bedömde vid sin uppföljande tillsynsinspektion den 6 mars 2013 att förskolans pedagogiska miljö och utrustning ännu inte uppfyllde läroplanens intentioner om att vara öppen, innehållsrik och inbjudande där barn ges möjlighet till omsorg, utveckling och lärande.

Exempelvis fanns inte miljöer och material i tillräcklig utsträckning som gav barn förutsättningar att utveckla sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Lokalernas utformning begränsar enligt förvaltningen möjligheterna för de yngsta barnen att använda skapande material då detta material finns i rum som inte ligger i direkt anslutning till de yngre barnens avdelningar. Tillgången och variationen av material är ännu begränsat och då framförallt för de yngsta

barnen vilket förskolechefen även medgav vid den uppföljande tillsynsinspektionen.

Utbildningsförvaltningen bedömer att huvudmannen utifrån förskolechefens beskrivningar påbörjat arbetet med att utveckla förskolans pedagogiska miljöer, dock är det ännu inte omsatt i praktiken och den påtalade bristen är därmed alltså inte avhjälpt.

Huvudmannen menar i sitt yttrande att förskolans pedagogiska miljö och utrustning uppfyller läroplanens intentioner om att vara öppen, innehållsrik och inbjudande där barn ges möjlighet till omsorg, utveckling och lärande.

Utbildningsförvaltningen genomförde tillsynsinspektioner redan den 26 maj och 12 juni 2009 som konstaterade att den pedagogiska miljön inte på alla förskolans avdelningar uppfyllde skollagens kvalitetskrav. Av detta skäl förelades huvudmannen den 7 juli 2009 att tillse att den pedagogiska miljön för hela förskolan skulle uppfylla skollagens kvalitetskrav (beslut dnr 09-453/2521). I detta tillsynsbeslut konstaterades också att det fanns oklarheter om hur förskolans lokaler disponerades och att det fanns brister i barnsäkerheten.

Det är allvarligt att förskolan fortfarande, trots nämndens två förelägganden, uppvisar brister i den pedagogiska miljön.

Förvaltningen lämnar en sammanfattande bedömning i avslutningen av detta ärende.

Beslut den 30 mars 2012 (Anmärkning)

1. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning på grund av att förskolan inte i tillräcklig utsträckning uppfyller kraven i skollagen och förskolans läroplan när det gäller systematiskt kvalitetsarbete.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Utbildningsförvaltningen redovisar sin grund för bedömning i bilagd rapport (bilaga 1). Förvaltningens bedömning är att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa de brister som föranledde anmärkningen på grund av att verksamheten inte uppfyller skollagens krav avseende systematiskt kvalitetsarbete.

Förskolans kvalitetsarbete och system innehåller ännu brister och är enligt förvaltningens bedömning inte sammanhängande och strukturerat.

Vid tillsynsinspektionen i oktober 2011 saknades en sammantagen utvärdering för förskolan och det saknades även prioriteringar utifrån lokala förutsättningar och/eller tidigare utvärderingar.

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 6 mars 2013 saknade förskolan fortfarande en sammanställd utvärdering av verksamhetens resultat och måluppfyllelse. Det saknas vidare en samlad bild där olika uppföljningars underlag vägs samman och beskriver förskolans resultat och måluppfyllelse.

Förvaltningen menar att huvudmannens kvalitetsarbete ska utgå från de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete för att därigenom stödja respektive enhets behov av utveckling. Huvudmannen har inte redovisat hur styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem ska stödja kvalitetsarbetet på såväl huvudmanna- som enhetsnivå.

Huvudmannen framför i sitt yttrande den 24 maj 2013 att förskolans systematiska kvalitetsarbete är sammanhängande och strukturerat. I yttrandet hänvisar huvudmannen till de dokument som tidigare lämnats till förvaltningen och till huvudmannens ”kvalitetshjul” i vilket man kan avläsa processen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen har konstaterat att huvudmannens ”kvalitetshjul” inte används vid förskolan. Om det skulle användas skulle det mycket väl kunna utgöra en plan och användas som underlag för det systematiska kvalitetsarbetet.

Huvudmannen har inte ett systematiskt kvalitetsarbete som i sin helhet uppfyller skollagens krav. Det systematiska kvalitetsarbetets brister och hur huvudmannen kan komma tillrätta med sitt systematiska kvalitetsarbete beskrivs i förvaltningens inspektionsrapport (bilaga 1). Hur skollagens krav gällande systematiskt kvalitetsarbete kan genomföras beskrivs utförligt i Skolverkets Allmänna råd med kommentarer ”Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet”.

Förvaltningen kan konstatera att huvudmannen ännu inte har avhjälpt tidigare identifierad brist trots tidigare tillsynsbeslut.

Förvaltningen bedömer att bidragande faktorer till att huvudmannen inte kunnat avhjälpa denna brist är att förskolan bytt förskolechef ett flertal gånger under kort tid, att förskolans haft en låg andel förskollärare och att förskolan under lång tid haft en hög personalomsättning.

Förvaltningen lämnar en sammanfattande bedömning i avslutningen av detta ärende.

Nya uppmärksammade brister vid tillsynsinspektionen den 6 mars 2013

I förvaltningens tillsynsrapport från tillsynsinspektionen den 6 mars 2013 redovisas följande nya uppmärksammade brister.

Nyuppkommen brist 1.

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 6 mars 2013 framkom att delar av personalen använder underlag för bedömning av barns utveckling och lärande som utgår från fastställda nivåer, normer och åldrar. Underlaget utgör utformade mallar för utvecklingsplaner med checklistor för vad barnen ska uppnå vid en viss ålder. Förskolechefen kunde bekräfta att mallarna används, dock används de inte av all personal.

Förvaltningens bedömning efter genomförd tillsyn

Utbildningsförvaltningen bedömer att de mallar för utvecklingsplaner som delar av personalen använder med prestationer att uppnå för varje enskilt barn inte är förenliga med skollagen och läroplanen för förskolan, Lpfö 98.

Enligt läroplanen är det förskolans arbetsprocesser som ska granskas för att förskolan ska kunna bedöma i vilken mån verksamheten lyckats ge barnen förutsättningar för utveckling och lärande. I läroplanen finns inte stöd för att det enskilda barnet på något sätt ska bedömas i sin utveckling mot fastställda normer eller nivåer.

Kunskapen om varje barns lärande och utveckling ska utgöra underlag för planering av den fortsatta verksamheten och inte användas för att kategorisera, sortera eller jämföra barn.

Förvaltningen bedömer därför att förskolan inte i sin helhet följer läroplan för förskolan (Lpfö98) och därmed inte skollagen (1 kap. 11 § skollagen).

Huvudmannen menar i sitt yttrande att de utformade mallarna inte används som underlag för bedömning av barns utveckling och lärande. I kvalitetsarbetet granskas och utvärderas förskolans arbetsprocesser för att säkerställa och bedöma i vilken mån förskolan lyckas ge barnen förutsättningar för utveckling och lärande.

Huvudmannens yttrande visar en insikt om att bedömningsmallar av den typ som påträffades vid tillsynsinspektionen den 6 mars 2013 inte ska användas i en förskola. Förvaltningen förutsätter därför att huvudmannen och förskolans förskolechef ser till att dessa inte kommer att användas i fortsättningen.

Samtidigt har förvaltningen i detta tillsynsbeslut påvisat ett flertal brister i förskolans pedagogiska arbete både generellt och i förhållande till enskilda barn. Sammantaget visar dessa brister, inklusive den brist som beskrivs ovan, på en bristande pedagogisk insikt i vad skollagen och förskolans läroplan har som uppdrag.

De pedagogiska bristerna i förskolan visar på förskolans behov av ett tydligt pedagogiskt ledarskap som har goda förutsättningar för sitt ledarskap. Bristerna visar också på förskolans behov av behöriga förskollärare och en stabil och kunnig personal.

Förvaltningen lämnar en sammanfattande bedömning i avslutningen av detta ärende.

Nyuppkommen brist 2.

Frågan om hur förskolan hanterat skollagens krav på en huvudman att ta emot och utreda klagomål togs upp med förskolans förskolechef med anledning av de anmälningar som lämnats in till förvaltningen (dnr 12-453/7099, 12-453/6466 och 12-453/9457).

Huvudmannens redovisning vid tillsynen

Förskolechefen beskrev hur hon arbetat och hanterat de olika incidenterna och händelserna som föranlett anmälningar om klagomål till förvaltningen. Förskolechefen beskrev att hon försökt möta den oro som uppstått i föräldragruppen genom att vara tillgänglig och att informera på det sätt som hon ansett bäst.

I de utredningar som förskolechefen genomfört har man bland annat kunnat konstatera att personal vid ett flertal tillfällen brustit i tillsyn och omsorg av barnen. Vid analys och bearbetning har

det enligt förskolechefens beskrivning lett fram till en ökad medvetenhet hos personalen om var och hur man brustit, hur det ska åtgärdas och att rutiner, arbetssätt och förhållningssätt setts över och förändrats.

Skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål finns och uppvisades vid den uppföljande tillsynsinspektionen.

Förvaltningens bedömning efter genomförd tillsynsutredning

Förvaltningen bedömer att förskolechefen vidtagit åtgärder för att utreda vad som orsakat de brister som uppstått i verksamheten, dock har rutinerna för hur de utretts varit bristfälliga.

Enligt 4 kap. 8 § skollagen ska information om dessa rutiner lämnas på ett lämpligt sätt. De skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål som påvisades vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 6 mars 2013 är inte kända av föräldrarna. Fortfarande saknas information om hur huvudmannen kan ta emot och utreda klagomål mot utbildningen på huvudmannens hemsida.

Utredning av beviljat tilläggsbelopp/verksamhetsstöd

Bakgrund

Utbildningsförvaltningen har medgett huvudmannen Förskolan Olympen AB ett extra verksamhetsstöd (tilläggsbelopp) på 622 500 kronor för höstterminen 2012 och vårterminen 2013. Detta verksamhetsstöd/tilläggsbelopp beviljades med hänvisning till huvudmannens ansökan för tre enskilda barn på förskolan Olympen Långbro Park (dnr 12-516/1961, detta ärende är sekretessbelagt).

Som en del i utbildningsnämndens tillsynsansvar uppmanade utbildningsförvaltningen den 17 april 2013 huvudmannen att komma in med en redovisning för hur huvudmannen utformat det särskilda stöd som getts till de tre enskilda barnen och som tilläggsbeloppet gällde.

Förvaltningen angav att huvudmannens redovisning skulle visa förskolans bedömning av vilka insatser som behövts för de enskilda barnen, förskolans planering och vilka insatser som genomförts. Redovisningen skulle kompletteras med förskolans dokumentation. Det enskilda barnets avdelning skulle anges i redovisningen.

Redovisningarna skulle göras separat för varje enskilt barn enligt förvaltningens anvisning.

Utredningen i detta ärende, inklusive utredningarna av stödet till varje enskilt barn, redovisas i särskild ordning (dnr 12-516/1961). Denna utredning är sekretessbelagd. Huvudmannen ska hantera denna utredning utifrån vad som gäller för tystnadsplikten (29 kap. 14 § skollagen). Varje enskild vårdnadshavare har fått information om förvaltningens utredning och bedömning av förskolans insatser för det enskilda barnet.

Sammanfattande bedömning utifrån utredning om utbetalt tilläggsbelopp och hur detta använts

Förvaltningens utredning visar att huvudmannen inte gett de barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling det stöd som deras speciella behov krävde. Beviljat och utbetalt tilläggsbelopp (verksamhetsstöd) har inte använts till avsett ändamål. Huvudmannen har därmed inte tagit ansvar för utbildningen på förskolan Olympen Långbro Park som författningarna föreskriver.

Huvudmannen har, för de avdelningar denna utredning gäller, en så låg grundbemanning och för en avdelning så stora barngrupper, att avdelningarnas förutsättningar inte medgett att skollagens kvalitetskrav kunnat uppfyllas.

Huvudmannen har inte använt utbetalt tilläggsbelopp (verksamhetsstöd) till de kostnader det varit avsett för varför det utbetalda beloppet kommer att återkrävas i särskild ordning.

Förvaltningens utredning visar att huvudmannen i sina summariska redovisningar inte har kunnat visa att barn fått det stöd deras behov motiverar. För ett enskilt barn i denna utredning har huvudmannen brustit i ansvarstagande redan år 2009. Eftersom verksamhetsstödet år 2009, som utbetalats med stöd av det enskilda barnets särskilda behov, inte gick till avsett ändamål, återkrävdes detta.

Med hänvisning till huvudmannens bristande stöd till detta barn förelade nämnden den 7 december 2009 huvudmannen att ge barn, som av särskilda skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling, den omsorg som deras speciella behov kräver (dnr 09-453/2521).

09-453/447 (juli 2009) att minska antalet barn per anställd. Eftersom denna uppmaning inte följdes förelade nämnden huvudmannen den 7 december 2009 att minska antalet barn per personal för att öka möjligheten till att möta varje enskilt barns behov av god pedagogisk omsorg och minimera riskerna gällande barnens säkerhet (09-453/2521).

Förvaltningen har i en ytterligare tillsynsutredning gällande verksamheten vid förskolan Olympen Långbro Park (dnr 12-453/9457) konstaterat att barn lämnats utan tillsyn vilket drabbat enskilda barn negativt. Ärendet redovisas även under rubriken ”Utredningar av anmälningssärenden” nedan.

Det som förstärker allvaret i detta tillsynsärende är att utredningen visar att ett par av de barn som lämnats utan tillsyn var barn vars behov motiverade utbetalt tilläggsbelopp.

Förvaltningen ser mycket allvarligt på att huvudmannen ånyo inte organiserat och bemannat sin förskola för att göra det möjligt för personal och ansvariga att utföra och klara det kvalitetsuppdrag skollagen anger. Vidare ser förvaltningen mycket allvarligt på att beviljat och utbetalt tilläggsbelopp inte använts till avsett ändamål för enskilda barn. De barn som denna utredning gäller har inte fått det stöd deras behov kräver.

Huvudmannens bristande ansvarstagande för denna del i utbildningen är mycket allvarligt.

Utredningar av anmälningssärenden

Förvaltningen tog under sommaren och hösten 2012 emot anmälningar från föräldrar gällande förskolans verksamhet.

Ärende med dnr 12-453/6466

För ärendet med dnr 12-453/6466 gällde följande. Efter en händelse i förskolan hade ett barn kallats in för samtal med förskolans förskolechef och en förälder till ett annat barn. Barnets egna föräldrar var i samband med detta inte informerade om att detta samtal genomfördes.

I sitt svar till förvaltningen framför ansvarig för förskolan att hanteringen av ärendet var felaktigt och att förskolan framfört sin ursäkt till barnets föräldrar.

Förvaltningen framförde i sitt avskrivningsmeddelande av detta särskilda ärende att det var anmärkningsvärt att ett barn togs in

för samtal inför ett annat barns föräldrar. Förvaltningen bedömde dock att ansvarig för förskolan tagit allvarligt på det som inträffat och vidtagit nödvändiga åtgärder för att lösa den uppkomna situationen.

Förvaltningen vidtog ingen särskild ytterligare åtgärd i ärendet utan hänvisade till den fortsatta utredningen i tillsynsärendet med diarienummer 11-453/8704; detta förslag till beslut.

Ärende med dnr 12-453/7099

Ärendet med dnr 12-453/7099 gällde tre separata incidenter/frågor vid förskolan. Huvudmannen har lämnat sitt yttrande över dessa den 16 oktober 2012. I detta ärende redovisas enbart den första incidenten i ärendet.

Förskolan hade visat en film med åldersgräns 7 år för förskolebarnen vilket personal enligt anmälade förälder bekräftat. Föräldern redovisar i sin anmälan sin uppfattning att personal inte tagit ansvar för eller följt upp barns reaktioner på filmvisningen.

Föräldern menade i sitt brev till förvaltningen att barnet efter denna filmvisning förändrats och blivit mer rädd för att göra saker själv som han klarat tidigare och att han tyckte det var "läskigt att sova". Föräldern ansåg att förskolan saknade riktlinjer och att personal inte verkade veta hur de skulle agera.

Huvudmannen svarade den 16 oktober 2012 följande: "Det kan ha visats film på vårt fritidshem vid det aktuella tillfället och det är möjligt att något eller några förskolebarn var med vid den filmvisningen. Det ingår inte i vår förskoleverksamhet att visa filmer. Vi ser över om vi har brustit under sommaren och vi beklagar detta. Personalen är informerad och vi har gått igenom våra riktlinjer så detta ska inte hända igen."

Huvudmannen svarar undvikande med att det "kan" ha visats film, att det "är möjligt" att förskolebarn var med och såg filmen och att "Vi ser över om vi har brustit...". Frågan om filmvisningen har diskuterats med personalen och man har på förskolan gått igenom riktlinjer för att denna situation inte ska upprepas.

Huvudmannens undvikande svar är anmärkningsvärt eftersom det är uppenbart att barn från förskolan sett film som var avsedd för fritidshemsbarn. Denna film var olämplig för förskolebarn.

Föräldern hade därmed fog för sin anmälan.

Med hänvisning till att olämplig film visades och att personalen inte hade kompetens att hantera den situation som uppstod på grund av filmvisningen är det klarlagt att förskolans personal inte haft den ledning och tillräcklig egen insikt i vad som gäller för en förskolas verksamhet.

Huvudmannen har inte haft en sådan kontroll över förskoleverksamheten som skollagen förutsätter (2 kap. 8 och 9 §§ skollagen) och verksamheten har inte uppfyllt skollagens kvalitetskrav (3 kap. 3 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).

Ärende med dnr 12-453/9457 (sekretess)

Underlag och utredning i detta ärende behandlas under sekretess.

Ärendet har samband med den särskilda utredning som vidtagits av hur huvudmannen använt utbetalt tilläggsbelopp (dnr 12-516/1961) och som redovisats ovan. Båda dessa utredningar behandlas alltså under sekretess med hänvisning till att de rör enskilda barns förhållanden.

Föräldrar lämnade i oktober 2012 in en anmälan till förvaltningen eftersom föräldrarna ansåg att huvudmannen och ansvariga vid förskolan brast i sin tillsyn och i sitt pedagogiska ansvar för enskilda barn. På grund av bristande tillsyn hade barn utsatt varandra för kränkningar.

I sin anmälan framförde föräldrarna att de inte heller var nöjda med hur ansvariga för förskolan hanterat det som inträffat och att ansvariga inte kunnat redovisa åtgärder som gjort föräldrarna trygga att lämna barnet till förskolan.

Huvudmannen har lämnat ett yttrande över sin syn på det inträffade och de åtgärder som vidtagits.

Förvaltningen kan med hänvisning till inlämnade uppgifter konstatera att barn lämnats utan tillsyn vilket i sin tur drabbat enskilda barn. Det som förstärker allvaret i detta ärende är att anmälningarna gäller några av de barn som har behov av särskilt stöd och som huvudmannen medgetts tilläggsbelopp för. Förvaltningen har särskilt utrett hur huvudmannen använt utbetalt tilläggsbelopp och kunnat konstatera att tilläggsbeloppet inte används till det som bidraget varit avsett för.

Samtidigt konstaterar förvaltningen att huvudmannen inte bemannat den aktuella avdelningen i tillräcklig omfattning. Avdelningens grundbemanning har varit så låg att verksamheten inte kunnat tillförsäkra barn vad som avses i 3 kap. 3 §, och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

Med hänvisning till innehållet i den inlämnade anmälan ställde förvaltningen även frågor om hur huvudmannen disponerade förskolans lokaler i förhållande till det godkännande som lämnats den 29 november 2010 (dnr 10-453/1875) och om andra lokaler användes för förskolan utöver de som ingick i godkännandet.

Denna särskilda fråga har huvudmannen inte besvarat. Förvaltningen kommer därför i särskild ordning att fortsätta denna utredning.

De incidenter som anmälts till förvaltningen är av allvarlig karaktär och visar på att verksamhetens rutiner, organisation och arbetssätt brustit. Barnsäkerheten har inte kunnat upprätthållas. Föräldrarnas oro och bristande tilltro har inte mötts med tydlighet om hur huvudmannens rutiner fungerar för att ta emot och utreda klagomål samt vilka åtgärder som vidtagits.

Förvaltningen ser mycket allvarligt på det som framkommit i samband med denna utredning.

Förvaltningens sammanfattande bedömning

Detta förslag till beslut utgår från resultaten av de tillsynsutredningar som genomförts i ärendena med diarienummer 11-453/8704, 12-516/1961, 12-453/6466, 12-453/7099 och 12-453/9457. Dessa tillsynsutredningar har redovisats i detta ärende.

Förvaltningen har i sin bedömning och i sitt förslag till beslut i denna tillsynsutredning även utgått ifrån nämndens förelägganden i beslutet den 7 juli 2009 (dnr 09-453/2521) och den 7 december 2009 och att påtalade brister, trots dessa tillsynsbeslut, inte avhjälpes med varaktighet.

Utbildningsnämnden fattade ånyo den 30 mars 2012 ett tillsynsbeslut där huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola. Detta beslut har följts upp under våren 2013. Förvaltningens uppföljning visar att huvudmannen inte avhjälpit förskolans brister trots nämndens

tillsynsbeslut. Huvudmannen bedriver fortfarande sin förskola med allvarliga brister.

Förvaltningens tillsynsutredning av hur huvudmannen använt det tilläggsbelopp som huvudmannen medgivit med hänsyn till tre enskilda barn visar att huvudmannen inte gett det stöd dessa barn behöver och att utbetalt tilläggsbelopp inte har använts till det som tilläggsbeloppet var avsett för (dnr 12-516/1961). Utbetalt tilläggsbeloppet ska i särskild ordning återkrävas.

Förvaltningen har genomfört tre separata tillsynsutredningar med anledning av anmälningar som lämnats till förvaltningen under 2012. Dessa tillsynsutredningar visar att huvudmannen brustit i ansvarstagande för förskolan och att ledning och personal inte haft tillräckliga förutsättningar för att uppfylla skollagens kvalitetskrav.

Ärendet med dnr 12-453/9457 förstärker allvaret i vad som framkommit i förvaltningens övriga tillsynsutredningar. Ärendet visar på hur huvudmannens bristande ansvarstagande för sin förskola drabbat enskilda barn. Utöver detta visar förvaltningens tillsynsutredning att ett barn redan 2009 inte fick det stöd som barnets särskilda behov krävde.

Det är när det gäller dessa enskilda barn klarlagt att de inte getts den ledning de behövt i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 3 § skollagen). Barnen har inte erbjudits en trygg omsorg i en god miljö (8 kap. 2 och 8 § skollagen) och de har inte getts det stöd i sin utveckling som deras speciella behov kräver (8 kap. 9 § skollagen).

Andelen förskollärare i förskolan har höjts till 29 % vilket är positivt. Förvaltningen konstaterar samtidigt att det finns en tydlig instabilitet i förskolans förutsättningar vilket innebär att det inte går att säkerställa att höjningen av andelen förskollärare kan betraktas som stabil.

Fortfarande har förskolan ett högt antal barn per anställd. På tre av förskolans avdelningar är antalet barn per anställd så högt att barnens säkerhet inte kan garanteras. Förutsättningarna på dessa avdelningar innebär därmed att barnen inte kan erbjudas den utbildning de har rätt till.

Förskolan har fortfarande en hög personalomsättning. Även omsättningen av förskolechefer har varit hög och förvaltningen konstaterar att förskolechefen inte har tillräckliga förutsättningar för att kunna uppfylla vad skollagen kräver av en förskolechef. Utöver detta har förskolans systematiska kvalitetsarbete stora brister.

Ovanstående brister visar även på den allvarliga instabilitet förskolan har. Förvaltningen bedömer därför att risken är överhängande att huvudmannen inte kan komma till rätta med förskolans personalomsättning vilket inkluderar omsättningen av förskolans förskollärare.

Förvaltningen anser att huvudmannen under lång tid inte iakttagit sina skyldigheter att bedriva sin förskola Olympen Långbro Park i enlighet med de föreskrifter som gäller för utbildningen. Trots förvaltningens påpekanden och nämndens tillsynsbeslut har huvudmannen inte vidtagit eller inte vidtagit tillräckligt kraftfulla åtgärder för att brister med stabilitet och varaktighet skulle avhjälpas.

Huvudmannens bristande ansvarstagande innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barnen eftersom förskolans brister varit långvariga och att de återuppstått vid flera tillfällen.

Förvaltningen föreslår därför att delar av detta beslut förenas med vite för att huvudmannen ska förmås att med stabilitet och varaktighet vidta tillräckligt kraftfulla åtgärder för att avhjälpa förskolans brister. Frågan om utdömande av vite kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Huvudmannen uppmärksammas på att ett godkännande kan återkallas om ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § inte följs och missförhållandet är allvarligt. Huvudmannen uppmärksammas även på att lagstiftaren angett att det måste kunna förhindras att en huvudman sätter i system att inte åtgärda brister med varaktighet och stabilitet så det kan befaras att det på nytt kan uppstå sådana missförhållanden som utgör grund för återkallelse (26 kap. 15 § skollagen).

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Förelägganden

Föreläggande förenat med vite

1. Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen Förskolan Olympen AB (org.nr. 556418-7309) att vid vite av 300 000 kronor senast den 31 december avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1 – 6 nedan.
 - 1.1. Huvudmannen ska med stabilitet och varaktighet se till att barn ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 3 § skollagen).
 - 1.2. Huvudmannen ska uppfylla skollagens krav gällande förskolechef. (2 kap. 9-11 §§ skollagen). Huvudmannen ska se till att
 - a. en förskolechef finns för förskolan som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt (2 kap. 11 § skollagen),
 - b. förskolechefen har ett sådant mandat och ansvar som ska tillfalla en förskolechef (2 kap. 10 § skollagen),
 - c. förskolechefen har förutsättningar att leda och samordna utbildningen och kan verka för att utbildningen utvecklas (2 kap. 9 § skollagen).
 - d. det finns en tydlig dokumentation för vad som gäller för ställföreträdande förskolechef och vad som ingår i uppdraget som avdelningsansvariga om sådana utses (2 kap. 10 § skollagen).
 - 1.3. Huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek så att skollagens mål kan uppfyllas (3 kap. 3 §, 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen).
 - 1.4. Huvudmannen och förskolans förskolechef ska se till att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ges det stöd som deras speciella behov kräver (8 kap. 9 § skollagen).

1.5. Huvudmannen ska i de fall tilläggsbelopp enligt 8 kap. 23 § skollagen medges använda detta för avsett ändamål (8 kap. 23 § skollagen).

1.6. Huvudmannen ska följa bestämmelserna om registerkontroll av personal (2 kap. 31 – 33 §§ skollagen och Stockholms stads riktlinjer för fristående förskolor, avsnitt 3.4).

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite. Detta kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad blankett.

Övrigt föreläggande

2 För nedanstående brist som gäller förskolans höga personalomsättning kommer nämnden att bedöma om huvudmannen följt nämndens beslut genom kontinuerliga kontroller hösten 2013 och våren 2014. Slutlig kontroll och bedömning i denna fråga kommer att göras efter den 1 oktober 2014.

2.1 Huvudmannen ska vidta konkreta åtgärder som minskar förskolans personalomsättning, i syfte att förskolan kontinuerligt ska ge barn den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål och erbjudas en trygg omsorg i en god miljö (3 kap. 3 § och 8 kap. 2 och 8 §§ skollagen). Förskolans personalomsättning får under perioden 1 oktober 2013 till den sista september 2014 inte överstiga 35 %.

Anmärkningar

3 Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning på grund av att förskolan inte i tillräcklig utsträckning uppfyller kraven i skollagen och förskolans läroplan när det gäller systematiskt kvalitetsarbete.

a) Huvudmannen ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).

- b) Huvudmannen ska se till att det på förskolan genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med 4 kapitlet skollagen.
 - c) Bristerna i förskolans systematiska kvalitetsarbete ska vara helt avhjälpna den 30 augusti 2014.
- 4 Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning på grund av att förskolans miljö inte lever upp till kraven i förskolans läroplan. Förskolans pedagogiska miljö kommer att inspekteras under våren 2014.
- 5 Samtliga ovanstående beslut gäller omedelbart.
-

Bilaga:

Inspektionsrapport från uppföljande tillsyn den 6 mars 2013.